AMBITIE GEWASBESCHERMING IN DE SIERTEELT VAN DE NEDERLANDSE TUINRETAIL 4.0

2021-2023

TUINBRANCHE NEDERLAND

AMBITIE GEWASBESCHERMING IN DE SIERTEELT VAN DE NEDERLANDSE TUINRETAIL 4.0 | 2021-2023

Naar een gezamenlijke toekomst in de sierteelt

INHOUD

TOEKOMSTVISIE 3

STAPPEN, IJKMOMENTEN EN PLANNING 3

ACHTERGROND 5

AMBITIE 4.0 6

SPEERPUNT 1: DE WEERBAARHEID VAN TEELTSYSTEMEN WORDT GESTIMULEERD 6

- IPM en Innovatie 6
- Definitie van Schadelijke Middelen 6
- Residumeting 8

SPEERPUNT 2: TRANSPARANTIE IN DE KETEN BEVORDERT CONTINUE VERBETERING 9

- Certificering en Traceerbaarheid 9
- Milieuindicator gewasbescherming 9
- Point of need testing for transparent and sustainable production chains 9

SPEERPUNT 3: DOOR KENNISDELING EN SAMENWERKING ZETTEN WE ALS KETEN VERSNELD STAPPEN NAAR ONZE AMBITIE 10

- Kennisdeling en transparantie 10

TOELICHTING PARTIJEN 10

HANDTEKENINGEN 11

Tekst Tuinbranche Nederland, Natuur & Milieu en CLM Onderzoek en advies | **Redactie** Karen Rolsma

TOEKOMSTVISIE

Voor je ligt de Ambitie gewasbescherming in de sierteelt van de Nederlandse tuinretail 4.0. Deze bouwt voort op eerdere versies van de Ambitie in de sierteelt van Tuinbranche Nederland.

Tuinbranche Nederland (TBNL) ziet een groene toekomst voor zich. Hierin zijn de planten die we verkopen weerbaar. De planten vinden in de Nederlandse tuinen een ecosysteem waarin ze gezond kunnen groeien en bloeien. Door de gehele keten heen wordt er samengewerkt om dit technisch en economisch voor elkaar te krijgen. Biodiversiteit in en boven de grond floreert en chemische bestrijdingsmiddelen worden enkel ingezet als laatste redmiddel. Deze visie sluit aan op de visie gewasbescherming “Naar weerbare planten en teeltsystemen” van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteitkwaliteit.

In 2025 is er volledige transparantie over het gezond houden van planten en de inzet van bestrijdingsmiddelen. Retailers zijn samen met kwekers actief op zoek naar weerbare soorten en gebruiken indien nodig op gepaste wijze (groene) bestrijding. De retailers verkopen de planten aan consumenten en informeren hen over de waarde van planten met nuttige beestjes. Deze toekomstvisie komt voort uit de ambities die zijn gestart in 2016.

Sinds de start in 2016 is er veel bereikt en dat stemt ons optimistisch over de mogelijkheden om positief bij te dragen aan een sterk ecosysteem en behoud van biodiversiteit. De tuinbranche draagt actief bij aan een gezonde woon- en leefomgeving. Onze producten en initiatieven helpen en inspireren consumenten kritisch te kijken naar de eigen tuin. Onder de noemer ‘De Levende Tuin’ maakt de tuinbranche helder hoe de tuinbezitter met eenvoudige maatregelen een steentje kan bijdragen aan behoud van biodiversiteit. Retailers en kwekers weten elkaar steeds beter te vinden. Samen werken ze aan kwalitatief hoogstaande producten.

Tuinbranche Nederland anticipeert door de tijd heen op de ontwikkelingen in regelgeving en kan zo haar leden en hun toeleveranciers voorbereiden op de duurzame toekomst. In de periode 2018-2020 hebben we gezien dat er steeds minder residuen van bestrijdingsmiddelen worden gevonden op planten. Deze trend willen retailers doorzetten door intensiever samen te werken met kwekers. De transparantie verbetert, maar heeft constante aandacht nodig. De introductie van het plantenpaspoort is een stap in de goede richting gebleken.

Betere transparantie biedt de mogelijkheid om te leren en gericht verbeteringen door te voeren. De milieu-indicator gewasbescherming zal een belangrijke rol gaan spelen om aan te sturen op het juiste middelen- en maatregelenpakket waar kwekers gebruik van kunnen maken. Daarvoor is digitale milieuregistratie van de kweker noodzakelijk. Op den duur zal certificering een eis worden om te kunnen leveren. Dit alles om de transparantie en milieuwinst te maximaliseren.

De ambitie 4.0 focust naast de verduurzaming van middelengebruik op voorheen onderbelichte aspecten. Een betere communicatie in de keten is essentieel om met elkaar in gesprek te blijven en van elkaar te leren. De tuinbranche zorgt door heldere communicatie voor meer zichtbaarheid en transparantie in haar activiteiten. Het delen van ervaringen naar aanleiding van het werken met deze en eerdere ambities is hierbij van belang, hierdoor kan de tuinbranche op de leerpunten verder ontwikkelen en actie ondernemen. Producten worden steeds duurzamer gekweekt en transparantie over de manier waarop producten worden geproduceerd is van belang. Certificering van producten wordt daarbij de norm. We richten onze blik op de toekomst. Als sector moeten we voorbereid zijn op nieuwe ontwikkelingen.

Stappen, iJkmomenten en planning

In het kader van de Ambitie in de sierteelt wordt veel gedaan. Er zijn een aantal vaste stappen die ieder jaar opnieuw doorlopen worden. Deze stappen zijn op de volgende pagina schematisch weergegeven:

Figuur 1 | Jaarlijks terugkerende acties van de retail in kader van deze ambitie

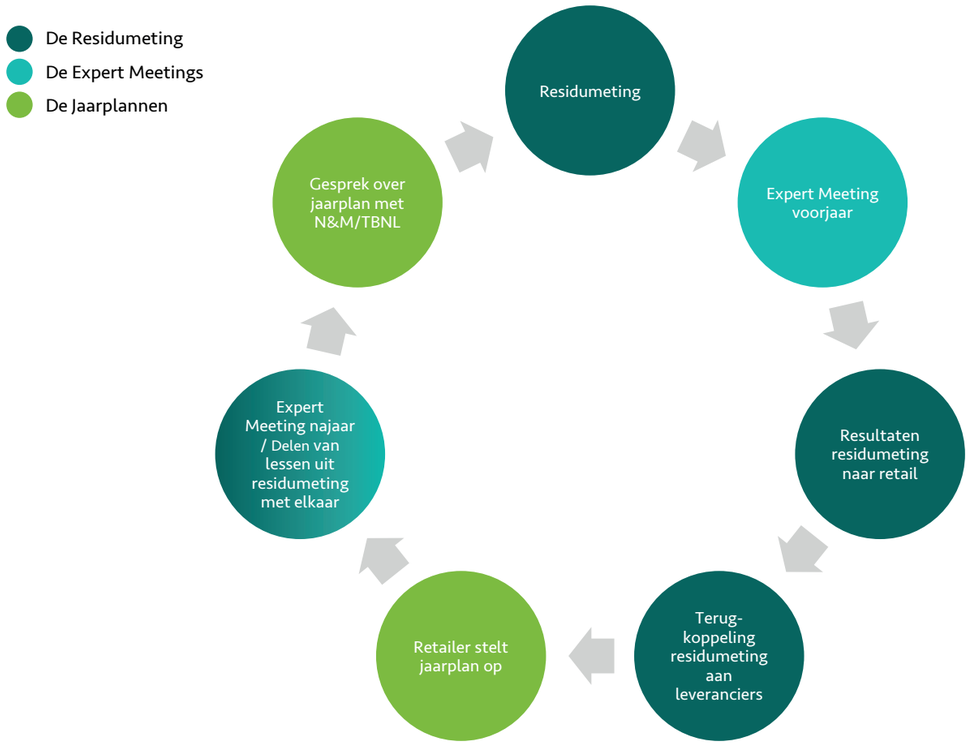

Figuur 2 | Jaarlijks terugkerende acties van de retail in kader van deze ambitie

Delen van Ambitie doelstellingen

- Retailers delen doelstellingen met hun leveranciers
- N&M en TBNL delen doelstellingen met kwekers, teeltadviseurs en sectorpartners

Onderzoek & Kennisdeling

- Retailers delen actief hun kennisvragen en leerpunten
- N&M en TBNL zijn betrokken bij de ontwikkeling van de milieuindicator gewasbescherming
- TBNL is betrokken bij de ontwikkeling van striptests voor snelle analyses

ACHTERGROND

Begin 2016 hebben de gezamenlijke tuinretailers, een aantal handelspartijen en ketenpartijen samen met Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM), Stichting Natuur & Milieu en Tuinbranche Nederland (TBNL) de eerste Ambitie gewasbescherming in de sierteelt ondertekend. Met deze ambitie wil de tuinbranche haar verantwoordelijkheid nemen en laten zien hoe zij vanuit haar Groen Brancheplan ook op het thema gewasbescherming in de sierteelt wil ontwikkelen en verduurzamen.

De retail heeft een gezamenlijke ambitie ten aanzien van verantwoord ondernemen in de groenbranche in het algemeen en duurzame gewasbescherming in de sierteelt in het bijzonder. Deze ambitie kan de retail niet alleen realiseren. Ketenpartijen zullen deze ambities in werkwijzen, kwaliteitssystemen en keurmerken moeten helpen vormgeven. Hier is in de afgelopen jaren naar aanleiding van de eerste ambities aan gewerkt.

Ook voor de Ambitie 4.0 hebben de ketenpartijen (retailers, kwekers en vertegenwoordigers van deze groepen) de handschoen gezamenlijk opgepakt om hier invulling aan te geven. Het is goed te zien dat de ambitie gedeeld wordt, er diepgaand over wordt gediscussieerd en partijen samenkomen om van elkaar te leren en dit verder te delen.

CLM, Natuur & Milieu, Land en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO), Floriculture Sustainability Initiative (FSI), Royal Flora Holland (RFH), certificeringsorganisaties en andere betrokken kennispartners verstrekken kennis en informatie en brengen partijen vanuit de praktijk bij elkaar. Wij zijn daarbij voortdurend op zoek om de keten in de breedste zin van het woord te spreken en mee te laten denken over de manier waarop de ambitie zich ontwikkelt.

Deze dynamische notitie schetst de ambitie van de tuinbranche retailers: BijSTOX, Groenrijk, GRS retail, Hornbach, Intratuin, Praxis Tuincentrum, Ranzijn tuin en dier en Welkoop. Handelspartijen die de Ambitie ondersteunen zijn: Arie Bouman tuinplanten, FM Group, Greenbaze, Royal Lemkes en Waterdrinker. De notitie is opgesteld op initiatief van Tuinbranche Nederland, Natuur & Milieu en CLM.

Daarnaast zijn een aantal ketenpartijen nauw betrokken bij deze notitie en onderschrijven zij de gestelde verduurzamingsambitie. De speerpunten van deze gezamenlijke Ambitie 4.0 voor de periode 2021-2023 zijn:

Speerpunt 1

De weerbaarheid van teeltsystemen wordt gestimuleerd

Speerpunt 2

Transparantie in de keten bevordert continue verbetering

Speerpunt 3

Door kennisdeling en samenwerking zetten we als keten versneld stappen naar onze ambitie

SPEERPUNT 1

De weerbaarheid van teeltsystemen wordt gestimuleerd

Kern van weerbare teeltsystemen is werken vanuit Integrated Pest Management (IPM); geïntegreerde bestrijding van ziekten en plagen en innovatie, het stimuleren van sterke gewassen en een gefaseerd verbod op schadelijke middelen. Deze pijlers zorgen ervoor dat er zo min mogelijk gebruik van deze middelen nodig is. In toenemende mate is er daarnaast aandacht voor certificering en traceerbaarheid net als het meten en registreren.

IPM en innovatie

De kwekers die aan de Nederlandse tuinretail leveren, werken volgens de principes van IPM. Op die manier helpen zij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Biologische productie, die voor een groot deel stoelt op de principes van IPM, wordt gestimuleerd. IPM wordt breed toegepast en is geïntegreerd in de meeste bedrijfsprocessen van leveranciers aan de tuinretail. Daarnaast is IPM voortdurend in ontwikkeling. Kwekers moeten alle actuele ontwikkelingen blijven volgen en implementeren. LTO Glaskracht en LTO Bomen, Vaste Planten en Zomerbloemen geven hun leden handvaten om nieuwe stappen in IPM op te nemen en te implementeren. Ook deze nieuwe stappen helpen ons om gezamenlijk tot een reductie van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te komen.

Vanuit de ambitie wordt samen met ketenpartijen invulling gegeven aan een continue vorm van informatie- en kennisoverdracht over IPM. Thema's daarin zijn onder andere: diagnose van een ziekte of plaag, scouten en schadedrempels om onnodig chemisch ingrijpen te voorkomen en de inzet van natuurlijke vijanden, groene middelen of middelen met lage milieubelasting, pleksgewijze bestrijding en het voorkomen van emissie. Daarnaast is innovatie nodig. In lijn met de 'Toekomstvisie Gewasbescherming 2030' van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, moet er meer oog komen voor weerbare planten en teeltsystemen. Hier ligt een uitdaging voor de hele keten. Zowel kwekers als retailers moeten in toenemende mate nadenken over de betekenis hiervan voor hun bedrijfsvoering. Deze ambitie nodigt uit om door middel van kennissessies in te gaan op deze vraag.

IPM, alternatieve (biologische) bestrijders, en minder gebruik van schadelijke middelen zullen leiden tot een ander assortiment. Planten zijn niet altijd puntgaaf en dragen mogelijk beestjes op zich (al dan niet opzettelijk). Voor de tuinbranche ligt er een taak consumenten bewust te maken van de (toenemende) aanwezigheid van beestjes en hun positieve bijdrage op de plant en in de tuin. Cultuurverandering en bewustwording voor de consument kosten tijd, maar zijn hierbij van groot belang.

Definitie van schadelijke middelen

Binnen deze ambities spreken we van schadelijke middelen als de werkzame stoffen wettelijk verboden zijn of als ze toegelaten zijn maar onwenselijke werkzame stoffen bevatten. Een gedetailleerde omschrijving wordt hier gegeven:

Over wettelijk verboden werkzame stoffen:
Op sierteeltproducten mogen geen verboden werkzame stoffen worden aangetroffen. Via certificering kan dit in de sector worden geborgd. Na een overtreding mag het product niet worden verhandeld en zullen maatregelen worden getroffen. De deelnemende retailers zullen het betreffende product niet afnemen en dus ook niet op de markt brengen.

Over toegelaten, maar onwenselijke werkzame stoffen:
Gewasbeschermingsmiddelen met werkzame stoffen die wel zijn toegelaten, maar die sterk milieubelastend[1] zijn (met name voor bijen en andere nuttige insecten), worden waar mogelijk zo snel mogelijk verboden en anders gefaseerd verboden. De tuinbranche realiseert zich dat sommige werkzame stoffen voor bepaalde productgroepen moeilijk vervangbaar zijn. Het mag echter niet zo zijn dat het minst sterke gewas "bepaalt" hoe snel of hoe langzaam een werkzame stof uitgefaseerd of verboden wordt. Daarom is, onder regie van Tuinbranche Nederland, een uitfaseringsaanpak uitgevoerd. Een middel krijgt een uitfasering per productgroep als een volledig verbod niet meteen mogelijk is. Zo voorkomen we dat de lat voor het hele assortiment bepaald wordt door de moeilijkste planten. Hiermee werkt de retail aan een aanpak waarbij middelen die tuinbouwkundig gemist kunnen worden en/of sterk belastend zijn, snel uitgefaseerd worden.

[1] Een overzicht dat CLM op verzoek van Natuur & Milieu heeft opgesteld laat zien dat een deel van alle momenteel in Nederland toegelaten middelen voor milieu of mens belastend kunnen zijn, waaronder de middelen die ter discussie staan vanwege de schadelijkheid voor bijen (rapport januari 2019).

CLM heeft in 2020 een nieuwe analyse gemaakt van negen onwenselijke werkzame stoffen inclusief zes neonicotinoïden (tabel 1). Aan de hand hiervan is bepaald of uitfasering voor bepaalde productgroepen of volledig stoppen met het middel mogelijk is, volgens het opgestelde toetsingskader:

- De nieuwste wetenschappelijke inzichten over schadelijkheid (de mate waarin het middel slecht is voor bijen of andere nuttige insecten, of nieuwe inzichten over schadelijkheid anderszins).
- De tuinbouwkundige noodzaak van de middelen en beschikbaarheid van alternatieven voor een bepaalde productgroep (innovatie in het middelenaanbod). Dit is bepaald door te analyseren of, en zo ja, welk percentage van de telers de middelen toepast en of er knelpunten ontstaan.
- De economische relevantie van een product(groep) die vroege uitfasering van een schadelijk middel verhindert (vb. bij minder dan 0,5% omzetaandeel kan geadviseerd worden een product uit het assortiment te laten verdwijnen als dat product volledige uitfasering van een bepaald middel verhindert).
- Initiatiefnemers stimuleren initiatieven voor vernieuwing, innovatie in gewassen, Integrated Pest Management (IPM) en in verduurzaming van gewasbescherming.

De uitkomsten van de toetsing zijn als volgt:

- Reeds verboden waren chloorpyrifos, clothianidine, cypermethrin, fipronil en imidacloprid voor alle productgroepen (tabel 1).
- Per 2020 is het gebruik van de middelen thiacloprid en thiamethoxam niet meer toegestaan (tabel 1 – aanpassing).
- Voor de middelen acetamiprid en deltamethrin geldt alleen een verbod voor de productgroepen waar <10% van de telers het middel gebruikt (tabel 2).

Wanneer blijkt dat in een specifiek gewas voor een van deze middelen toch een tuinbouwkundige noodzaak bestaat, kan de kweker dit via LTO Glaskracht of LTO Bomen, Vaste Planten en Zomerbloemen inbrengen. Tuinbouwkundige noodzaak in de geïntegreerde gewasbescherming is met name belangrijk wanneer een middel als correctiemiddel ingezet moet worden op het moment dat biologische bestrijding onvoldoende effectief blijkt en (pleksgewijs) chemisch ingrijpen nodig is. Om de ambitie van de sector en retail naar een hoger niveau te brengen is het belangrijk dat de totale milieulast als gevolg van middelengebruik wordt verminderd, zodat de biodiversiteit in de volle breedte van die aanpak profiteert. Dit is dus inclusief bijen, natuurlijke vijanden, waterorganismen, vogels etc.

Het uitfaseren van de meest schadelijke middelen zoals in deze aanpak draagt daaraan bij. In uitzonderlijke gevallen kan het gebruik van een van de uitgesloten middelen tuinbouwkundig noodzakelijk zijn. In die gevallen kan een teler dispensatie krijgen voor het gebruik van een middel. Hij zal het gebruik van uitgesloten middelen vooraf richting alle afnemende retailorganisaties (en de ondertekenaars van deze ambitie) kenbaar moeten maken. Daarnaast zal hij aannemelijk moeten maken dat de totale milieulast van zijn middelengebruik hierdoor niet toeneemt.

Het aantal aan te treffen middelen en de aangetroffen gehalten moet zo laag mogelijk zijn. Dat was in 2017 maximaal 15, in 2019 12 en zal in 2023 maximaal 10 stoffen zijn (uitgaande van een gehalte van 0,05 mg/kg). Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met afwisseling van middelen die belangrijk zijn voor effectieve gewasbescherming (IPM).

Middelen die vanaf een bepaald jaar wettelijk of vanwege de uitfasering niet meer gebruikt mogen worden, kunnen in meerjarige gewassen bij controle nog wel aangetroffen worden. Dit kan omdat ze in een eerdere periode zijn gebruikt, toen dat nog wel was toegestaan. Dit kan in de plant, maar ook in het recyclesysteem bij een combinatie tussen binnen- en buitenteelt optreden. Wanneer dit optreedt, zal beoordeeld worden of het wel of niet een overtreding is. Certificeerders hebben hiermee ervaring en kunnen dit samen met de kweker vaststellen.

[2] De detectielimiet die voor de meeste bestrijdingsmiddelen wordt gehanteerd is 0,01 mg/kg. Voor het aantal aan te treffen middelen is de aanpak te toetsen aan 0,05mg/kg. Hiermee wordt de focus gelegd op de middelen die zijn toegepast in de teelt. Gehalten tussen 0,01 en 0,05 mg/kg kunnen ook andere oorzaken hebben, zoals gebruik in een eerder jaar of verwaaiing vanuit andere percelen.

Tabel 1: Uitfasering en beperking van schadelijke stoffen in de periode 2021 2023 in de Tuinbranche ambitie

Schadelijke stoffen	Periode 2021 - 2023
Chloorpyrifos	Verbod
Clothianidine	Verbod
Cypermethrin	Verbod
Fipronil	Verbod
Imidacloprid	Verbod
Thiacloprid	Verbod
Thiametoxam	Verbod
Acetamiprid	Toegestaan tenzij beperking in tabel 2
Deltamethrin	Toegestaan tenzij beperking in tabel 2
Overige stoffen	Toegestaan bij volgen van IPM stappenplan

Tabel 2. Verbod van twee schadelijke stoffen in de periode 2021 - 2023 in de Tuinbranche ambitie

Indien minder dan 10% van de telers het middel gebruikt is een verbod op het gebruik van dat middel aangegeven

Planten	Acetamiprid	Deltamethrin
Perkplanten	verbod	
Kamerplanten (groen)	verbod	
Bos en haagplantsoen	verbod	
Laan en parkbomen	verbod	
Boomteelt (container)	verbod	
Vruchtbomen (onderstammen)	verbod	
Chrysant	verbod	
Freesia	verbod	
Roos		verbod
Zomerbloemen	verbod	
Orchidee		
Bol- / knolbloemen (op pot)	verbod	verbod
Tulp (bollenteelt)		verbod
Lelie (bollenteelt)		verbod
Hyacint (bollenteelt)		verbod
Narcis (bollenteelt)		verbod
Vaste planten (in pot)	verbod	

Residumeting

De ondertekenaars van de ambitie initiëren vanuit deze ambitie jaarlijks een onderzoek naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen in hun assortiment. Natuur & Milieu voert het onderzoek als neutrale partij uit en CLM geeft een analyse van de uitkomsten. Daarmee wordt het gebruik in lijn met de Ambitie 4.0 gemonitord.

De uitkomsten worden per retailorganisatie teruggekoppeld. De retailogranisaties hebben daarmee de gelegenheid om in gesprek te gaan met de leveranciers van de planten. Deze gesprekken geven inzicht in de positieve ontwikkelingen en de leerpunten uit de resultaten van de residumeting. Residuen die niet te verklaren zijn binnen de Ambitie 4.0 worden door de retailers met de leveranciers besproken. Indien nodig kan een sanctie worden toegepast.

Tuinbranche Nederland en Natuur & Milieu koppelen jaarlijks ook in het algemeen terug hoe kan worden geleerd van de punten die uit de residumeting naar voren zijn gekomen.

Voorbeelden van leerpunten naar aanleiding van eerdere residumetingen zijn:

- een hogere traceerbaarheid bij retail;
- het verder structureren van actieplannen;
- een betere evaluatie van de positie van de retailorganisaties;
- het nader betrekken van kwekers;
- het intensiever betrekken van de vrije retail.

SPEERPUNT 2

Transparantie in de keten bevordert continue verbetering

Digitale registratie, traceerbaarheid en milieucertificering

De klant vraagt steeds meer om transparantie over de sierteeltproducten. Transparantie door middel van digitale registratie, traceerbaarheid en milieucertificering zorgt daarnaast voor inzicht in de stand van zaken op het gebied van middelen gebruik. Het maakt continue verbetering mogelijk. Digitale registratie, traceerbaarheid en milieucertificering zijn belangrijke stappen die de sector voorbereiden op de toekomst. Zo wordt het sturen op milieulast, waarvoor de milieuindicator gewasbescherming in ontwikkeling is, steeds belangrijker

De initiatiefnemers zetten zich in om met kwekers toe te werken naar volledig digitale registratie van middelengebruik in 2023. Daarnaast streven de initiatiefnemers ernaar de traceerbaarheid van producten te vergroten. Om het gesprek met de producent of leverancier aan te kunnen gaan, is het belangrijk om te weten waar een product vandaan komt. De fytosanitaire regels schrijven goede traceerbaarheid van producten voor. Het plantenpaspoort moet deze traceerbaarheid vergroten.

Milieucertificering zal in toenemende mate een rol spelen om transparantie in de markt te bewerkstelligen. De initiatiefnemers willen gecertificeerde inkoop de norm maken. Retailers stellen zich hier doelen voor en ze beogen een jaarlijkse verhoging van het aandeel gecertificeerde inkoop. Net als voorgaande jaren schrijven de ondertekenaars hun leveranciers aan met doelstellingen. Het algemeen streven van Tuinbranche Nederland is om, in lijn met de Floriculture Sustainability Initiative doelstellingen, samen met de hele sector toe te werken naar 90% gecertificeerd in 2025. Momenteel of op zeer korte termijn zijn daar vier certificaten voor beschikbaar: MPS ABC, MPS A+, MPS GAP en GLOBAL G.A.P. Alle toeleveranciers zal worden gevraagd toe te werken naar het behalen van een van deze certificaten. Daarbovenop stimuleren we Planetproof, Productproof en Groenkeur om IPM en verbeterprocessen bij de kweker te bevorderen. Retailorganisaties spannen zich in om klanten transparantie te bieden en naar hen te communiceren over milieucertificering.

Milieuindicator Gewasbescherming

Onder de noemer Milieuindicator Gewasbescherming is in 2019 een publiek-private samenwerking gestart onder leiding van de Wageningen University & Research, CLM en Natuur & Milieu. De initiatiefnemers werken samen met toonaangevende partijen aan de ontwikkeling van een methodologie waarmee kwekers en marktpartijen op een geborgde manier de milieulast van middelengebruik in de toekomst kunnen berekenen. Het doel is dat medio 2022 een methode is ontwikkeld die internationaal toepasbaar is. In de basis bestaat deze methodiek eruit dat de middelenregistratie van een bepaald teeltseizoen wordt omgerekend naar de milieuimpact die samenhangt met het totale middelengebruik in dat seizoen. Daardoor hoeft een teelt niet meer beoordeeld te worden op het wel of niet voorkomen van een individueel middel, maar houden telers en hun adviseurs meer flexibiliteit bij de inzet van middelen. Zij kunnen samen sturen op een spuitplan met een lagere milieulast. Deze indicator geeft inzicht in milieuimpact per teelt, per teler en per product. Het geeft zo de sturingsinformatie voor heel verschillende doelgroepen, waaronder op termijn ook de retail. De indicator biedt daarmee kansen om als sector op een andere manier over verduurzaming van het middelengebruik te sturen en te rapporteren. De ondertekenaars zien digitale registratie van het middelengebruik als de basis voor de toekomst en werken daar actief aan. Dit past bij de ontwikkeling en implementatie van de milieuindicator gewasbescherming. Tuinbranche Nederland draagt bij aan de ontwikkeling van de indicator welke een basis kan bieden om ambities in de toekomst gezamenlijk vast te stellen.

Striptests voor snelle analyses

Snel en accuraat testen op residuen is van groot belang. Labtesten zijn momenteel kostbaar en vergen veel tijd. TBNL is daarom betrokken bij de publiek-private samenwerking *Point of need testing for transparent and sustainable production chains*. De Wageningen University & Research (WUR) werkt in dit project aan het maken van een striptest die in tien minuten alle werkzame stoffen die in deze ambitie als schadelijk worden beschouwd kan detecteren. Daarmee kunnen residuen op een gemakkelijke, snelle en goedkope manier vastgesteld worden. Dit maakt het mogelijk om op termijn meer residutesten te doen, en deze op een laagdrempelige manier aan te bieden.

Momenteel zijn de testen reeds beschikbaar voor zes van de negen middelen genoemd in de ambitie. De WUR werkt nu aan het uitbreiden van de tests naar alle 9 middelen. TBNL deelt de resultaten van de residu meting in het kader van deze ambitie om het onderzoek van de WUR te ondersteunen. De verwachting is dat de retail deze tests in de toekomst op een makkelijke manier kan uitvoeren, om te zien of planten aan de eisen en wensen van deze ambitie voldoen. Dat geeft extra mogelijkheden om met kwekers in gesprek te gaan waar nodig.

SPEERPUNT 3

Door kennisdeling en samenwerking zetten we als keten versneld stappen naar onze ambitie

Expert bijeenkomsten

De kennisdeling zal gericht zijn op de behoeftes van de ondertekenaars en hun ketenpartners om toe te werken naar oplossingen voor de belangrijkste uitdagingen binnen de Ambitie 4.0. Om kennisdeling te bevorderen dragen de ondertekenaars daarom actief bij aan een jaarlijkse expert bijeenkomst door zowel onderwerpen als inhoudelijke kennis bij te dragen. De bijeenkomsten worden gecoördineerd door TBNL en Natuur & Milieu.

Kennisdeling en samenwerking

De ondertekenaars en betrokkenen bij de ambitie beogen transparantie en openheid in de keten. TBNL neemt deel aan het Platform Duurzame Sierteelt om kennis met partners in de keten te delen. Partijen realiseren zich dat mede door samenwerking, kennisdeling, transparantie en het bepalen van doelstellingen verdere versnelling in het verduurzamingsproces van de sector kan worden gerealiseerd. Hiertoe zal onder andere aansluiting gezocht worden met het Floriculture Sustainability Initiative omtrent hun werk op (benchmarking) van certificering, met Royal Flora Holland omtrent de doelstellingen op het gebied van milieuregistraties en met certificeringsinstanties omtrent de duiding van de residumeting. Andere ketenpartijen (nationaal en internationaal) worden gestimuleerd om kennis te nemen van de ambitie en hierbij aan te haken.

Jaarplan per retailorganisatie

Iedere retailorganisatie zal jaarlijks een jaarplan opstellen om de speerpunten van deze ambitie te vertalen naar concrete activiteiten, hiervoor is een algemeen format ontwikkeld (zie Bijlage 1). In dit document beschrijven de organisaties waar zij staan en waar zij aandacht aan willen geven. Omdat organisaties van elkaar verschillen is dit een individueel proces, zodoende wordt het jaarplan per retailer opgesteld en gedeeld met TBNL en Natuur & Milieu. Leerpunten worden door de retail meegenomen en doorgesproken met TBNL en Natuur & Milieu, onder andere om te zien welke kennis en inzichten kunnen worden gedeeld met de andere ondertekenaars.

TOELICHTING PARTIJEN

De notitie is opgesteld op initiatief van Tuinbranche Nederland, Natuur & Milieu en CLM.

TBNL

Tuinbranche Nederland is de brancheorganisatie voor de gehele tuinketen. Het ledenbestand bestaat zowel uit fabrikanten, importeurs en groothandelaren in tuinartikelen (leveranciers) als uit groen- en tuincentra waar de verkoop van tuinartikelen centraal staat (retail). Hiermee is Tuinbranche Nederland de unieke vertegenwoordiger van de totale bedrijfsketen en spreekt zij namens een brede en sterke achterban.

Natuur & Milieu

Natuur & Milieu is een onafhankelijke milieuorganisatie en gelooft in een duurzame toekomst voor iedereen. Zij werken aan duurzame oplossingen op het gebied van energie, voedsel, grondstoffen en mobiliteit om klimaatverandering tegen te gaan en de natuur te herstellen.

CLM

CLM is een onafhankelijk kennis- en adviesbureau op het gebied van landbouw, voedsel, natuur en milieu. CLM wil duurzame landbouw in Nederland vanzelfsprekend maken. Zij is er namelijk van overtuigd dat gezond voedsel, schoon water, biodiversiteit, natuur en cultuurlandschap waardevol zijn. Samen met andere partijen zet CLM zich in om die waardevolle elementen ook voor de toekomst te behouden.

ONDERTEKENAARS

Handelspartijen die de Ambitie ondersteunen zijn:

INITIATIEFNEMERS

Het is het streven van de initiatiefnemers dat zoveel mogelijk (keten)partijen (nationaal en internationaal) deze ambitie omarmen en ten uitvoer brengen. Daarom roept zij partijen/organisaties op, die zich in deze notitie herkennen, de ambitie te ondertekenen. Geïnteresseerden kunnen dit kenbaar maken bij de initiatiefnemers.

Tuinbranche Nederland
Arnhemse Bovenweg 100 | 3708 AG Zeist
088 9730608 | info@tuinbranche.nl

TUINBRANCHE
NEDERLAND